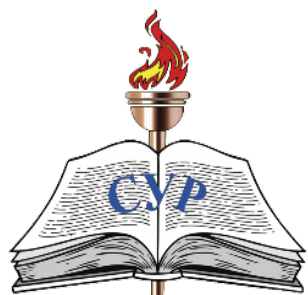
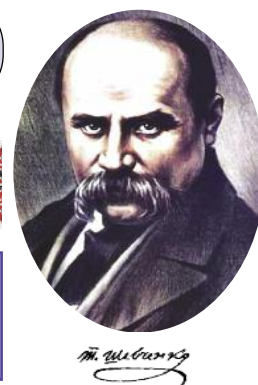

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXXV-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 13-14/ ЛИПЕНЬ 2025 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

430 років від дня народження Богдана Хмельницького

У 2025 році минає 430 років з дня народження Богдана Хмельницького – однієї з найвідоміших і найвизначніших постатей в українській історії. Його ім'я стало символом боротьби за волю та державність, а постать – уособленням українського спротиву та самоствердження. Хмельницький увійшов у національну пам'ять як видатний гетьман, стратег і дипломат. Його зірка зійшла у час, коли український народ виборював свою свободу, формуючи нову ідентичність та державність. Богдан Хмельницький став символом епохи – епохи битв і надії, часу, коли під дзвін шабель і гуркіт гармат народжувалась перша українська держава.

У середині XVII століття, в розпал національно-визвольної боротьби українського народу, гетьман Богдан Хмельницький активно шукав союзників серед сусідніх держав. Важливе місце в його зовнішньополітичній стратегії посідали румунські князівства – Молдова та Валахія. Гетьман прагнув створити широку антипольську коаліцію, яка б об'єднала інтереси України, Молдови, Волощини, Трансильванії та Московії.

Найяскравішим проявом зв'язків Хмельницького з Молдовою став шлюб його сина Тиміша з донькою молдовського господаря Василя Лупу – Розандою. Цей династичний союз, укладений у 1652 році, мав не лише родинне, а й політичне значення: він скріплював взаємну підтримку між Гетьманщиною та Молдовським князівством. Проте політична нестабільність у регіоні змусила Хмельницького неодноразово втручатися у внутрішні справи Молдови, надаючи військову підтримку своєму союзникові.

У 1653 році Тиміш очолив похід до Сучави, щоб допомогти Василю Лупу зберегти престол. Облога міста завершилася трагічно: Тиміш Хмельницький загинув, що стало важким ударом як для батька-гетьмана, так і для всієї української державності. Цей драматичний епізод засвідчив, наскільки небезпечним і непередбачуваним було політичне життя тогочасної Східної Європи.

Волоське князівство обрало обережнішу політику і згодом схилилося до підтримки противників Хмельницького, що ще більше ускладнило дипломатичні розрахунки геть-

мана. Незважаючи на ці труднощі, Богдан Хмельницький не відмовлявся від спроб створити регіональний союз, в якому український голос мав би вагу та вплив.

Хоча ці плани не були реалізовані в повному обсязі, вони свідчили про далекоглядність українського лідера та його прагнення вивести нову українську державу на міжнародну арену. Зв'язки Хмельницького з румунськими князівствами залишаються важливою сторінкою в історії не лише України, а й усього регіону, адже демонструють спробу створити нову політичну рівновагу у Східній Європі.

У сучасних умовах історичні паралелі знову стають актуальними. Як і за часів Хмельницького, Україна бореться за свою державність і прагне зміцнити регіональну співпрацю, шукаючи підтримки та партнерства серед сусідніх держав. Одним із таких надійних партнерів є Румунія – країна, з якою Україну пов'язують не лише спільна історія, а й стратегічні інтереси в безпеці, економіці та культурі. У період воєнних викликів Румунія демонструє солідарність із українським народом, надаючи гуманітарну, дипломатичну та оборонну підтримку. Це продовження тієї історичної лінії, коли союз між українськими землями та румунськими князівствами розглядався як важливий крок до зміцнення стабільності в регіоні. Спільне минуле трансформується в сучасне партнерство, що ґрунтується на взаємоповазі, підтримці суверенітету та спільному баченні майбутнього Європи як простору свободи, безпеки і співпраці.

Василь КАПТАРУ

Пріоритети нового Уряду Румунії

Після кількох тижнів непростих переговорів між проєвропейськими Соціал-демократичною партією, Націонал-ліберальною партією, Союзом за порятунок Румунії та Демократичним союзом угорців Румунії щодо утворення керівної більшості, новий Уряд Румунії на чолі з лібералом Іліє Боложаном у понеділок, 23 червня був затверджений Парламентом і приведений до присяги перед президентом Нікушором Даном. Таким чином було покладено край досить довгому періоду політичної та економічної нестабільності, а но-

меться порядку в державних фінансах, належного врядування та поваги до громадян. Деякі заходи будуть непопулярними, але без цього Румунія ризикує потрапити у зону фінансово-бюджетної нестабільності, – попередив прем'єр-міністр з трибуни Парламенту.

«Ми розпочнемо реформу бюджетного апарату шляхом функціонального аудиту установ та адміністративної реорганізації. Державна служба буде залежати від компетентності, доброчесності та результатів», – зазначив Іліє Боложан, додавши, що найбіль-

торгівля зброєю, кіберзлочинність, фінансова злочинність, ухилення від сплати податків, – стверджує Кетелін Предою.

Міністерка закордонних справ Оана Цою, запропонована Союзом “За порятунок Румунії”, заявила, що майбутні кроки, які будуть зроблені для безпеки регіону, залежать від рішень НАТО, рішень Європейського Союзу та стратегічного партнерства між Румунією та Сполученими Штатами Америки. Водночас вона зазначила, що Румунія продовжуватиме підтримувати Україну доти, доки це буде необхідно в її законній боротьбі проти російської агресії.

Також запропонований Союзом “За порятунок Румунії” міністр оборони Йонуц Моштану представив кілька пріоритетів, серед яких поступове збільшення витрат та інвестицій в оборону до 5% ВВП.

На слуханнях у парламенті новий міністр охорони здоров'я, соціал-демократ Александру Рогобете, заявив, що його пріоритетами є підвищення довіри громадян до системи охорони здоров'я та поступове збільшення фінансування цієї галузі до європейського середнього рівня. Він зазначив, що пенсіонери сплачуватимуть внески до фонду медичного страхування якщо розмір їхньої пенсії перевищує 4000 лейв, та додав, що заплановане оподаткування лікарняних не призведе до зниження доходів пацієнта.

Привітав Іліє Боложана із призначенням Прем'єр-міністром Румунії Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. «Україна високо цінує політичну підтримку та практичну допомогу наших румунських партнерів з перших днів агресивної війни, розв'язаної Росією. Переконалий, що уряди України та Румунії поглиблюватимуть співпрацю задля зміцнення економічної основи двостороннього партнерства, спільної реалізації взаємовигідних проєктів відбудови України», – написав глава Кабінету Міністрів України на своїй сторінці в соцмережі X.

Всесвітня служба Радіо Румунія
www.rrr.ro/uk

вий прем'єр-міністр обіцяє збалансувати фінанси держави, яка зараз перебуває під процедурою надмірного дефіциту.

Щойго після складення присяги, у понеділок ввечері відбулося перше засідання нового уряду, на якому було прийнято постанову про організацію кабінету міністрів. Раніше на пленарному засіданні Парламенту прем'єр-міністр Іліє Боложан заявив, що проведе необхідні реформи, щоб повернути країну на шлях розвитку і процвітання і, що домагати-

шою проблемою Румунії є не брак ресурсів, а марнотратство та неефективність.

Свою чергою, ліберал Кетелін Предою, який був знову призначений міністром внутрішніх справ, заявив, що оперативні пріоритети МВС, в цілому, залишаються тими самими, зазначивши, що в сфері громадського порядку будуть продовжені заходи по боротьбі з організованою злочинністю. Саме з цим пов'язані усі серйозні злочинні явища: наркотрафік, торгівля людьми, нелегальна міграція,

Прем'єр-міністри Румунії та України обговорили безпекові виклики в регіоні

Прем'єр-міністр Румунії Іліє Боложан провів у вівторок, 8 липня, по відеозв'язку, розмову з прем'єр-міністром України Денисом Шмигалем.

Про це повідомляє прес-служба румунського уряду.

Прем'єри обговорили незаконне вторгнення Росії в Україну, його наслідки для інфраструктури та цивільного населення, а також регіональні та глобальні наслідки.

Іліє Боложан підтвердив підтримку України з боку Румунії та готовність продовжувати її, в тому числі в плані європейської та євроатлантичної інтеграції. Він привітав зусилля офіційного Києва, спрямовані на досягнення справедливого і тривалого миру, а також високо оцінив мужність, стійкість і самопожертву українських військово-службовців на фронті, та загалом зусилля української влади.

Глава румунського уряду також підкреслив важливість захисту прав румунської меншини в Україні та необхідність відкри-

того та ефективного діалогу з цього питання.

Свою чергою Денис Шмигаль привітав свого румунського візаві з призначенням та побажав успіхів на посаді. Він подякував за активну підтримку України з боку Румунії, зокрема за те, що у програмі нового уряду

виокремлено розділ щодо посилення співпраці з Україною. «Цінуємо також практичну допомогу в посиленні обороноздатності нашої держави», – зазначив глава українського уряду.

Денис Шмигаль запропонував провести друге Спільне засідання урядів України та Румунії, а також організувати найближчим часом тристоронню зустріч за участі прем'єр-міністра Р. Молдови.

Очільник Кабміну Міністрів України наголосив на важливості подальшого санкційного тиску на Росію та використання її заморожених активів для відшкодування завданих збитків. Він також привітав відкриття пункту пропуску «Дяківці – Раковець» для великих пасажирських автобусів. «Україна зацікавлена в розвитку сучасних транспортних маршрутів, а також у розбудові прикордонної інфраструктури», – зазначив Денис Шмигаль.

Василь КАПТАРУ

З діяльності голови СУР, депутата Миколи-Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО

Депутати прийняли закон, ініційований представником СУР у Парламенті

У середу, 18 червня, депутати прийняли законопроект про внесення змін і доповнень до Закону про земельний фонд №18/1991, в якому депутат Микола-Мирослав Петрецький запропонував продовжити термін, протягом якого власники землі або їхні спадкоємці, які не вступали до колективного сільського господарства, не передали або в яких не були вилучені земельні ділянки з приватної у державну власність за актом передачі права власності, можуть подати заяву на отримання правовстановлюючого документа.

У пояснювальній записці, яка супроводжувала проект нормативно-правового акту, Микола-Мирослав Петрецький зазначив, що навесні 2023 р. Парламент Румунії прийняв Закон №123 про внесення змін і доповнень до Закону про земельний фонд №18/1991, який надав можливість власникам земельних ділянок або їхнім спадкоємцям, які не вступали до колективного сільського господарства, не передали або в яких не були вилучені земельні ділянки з приватної у державну власність на підставі акту про

передачу права власності, подати, за певних умов, заяву про видачу правовстановлюючого документа, маючи в розпорядженні шість місяців з моменту набуття чинності

закону, для подання необхідних документів до мерії населеного пункту, в якому знаходиться земельна ділянка. Цей шестимісячний термін подання документів спливав 18 листопада 2023 року, але через велику кількість поданих заяв, бюрократію та складну процедуру отримання правовстановлюючих

документів, багато громадян не встигли подати необхідні досьє і, зрештою, залишилися без документу, що підтверджує їх право власності на землю, яка підпадає під дію Закону №123/2023. З огляду на це, пан Петрецький вирішив ініціювати внесення змін до закону щодо продовження цього терміну.

На цю проблему депутат звернув увагу під час спілкування з виборцями в рамках кампанії «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!», що припускає постійні робочі поїздки для ознайомлення з проблемами громад у всіх повітах компактного проживання українців. Десятки тисяч громадян Румунії, які підпадають під дію нового нормативно-правового акту, скористаються положеннями закону, прийнятого сьогодні Палатою депутатів.

Микола-Мирослав Петрецький подякував своїм колегам у Парламенті, зокрема членам комітетів з питань сільського господарства та з правових питань, за підтримку цієї ініціативи та конструктивну співпрацю.

Закон набуде чинності після його підписання президентом та оприлюднення в Офіційному віснику.

facebook.com/miroslavpetretchi

Союз українців Румунії підтримує новий уряд і стратегічний напрям розвитку країни

У середу, 25 червня, депутат Микола-Мирослав Петрецький висловив з трибуни парламенту підтримку Союзу українців Румунії керівній коаліції, новому уряду та стратегічному курсу виконавчої влади Румунії на стабільність і відповідальність.

Голова СУР підкреслив, що з 23 червня Румунія має новий «виконавчий нульовий кілометр», правлячу коаліцію та уряд, які забезпечать важкий перехід нашої країни до більш відповідальної державної політики та до довгострокового економічного та політичного здоров'я Румунії.

«Я переконаний, що разом ми зможемо знайти необхідні ресурси для подолання нинішньої економічної кризи й справитися з величезним викликом – швидко знайти правильний шлях до стабільності та процвітання, на які заслуговують громадяни цієї країни. Вкрай важливо, щоб ці заходи були прийняті збалансовано, а фінансові, соціальні та економічні заходи також були розподілені раціонально і відповідно до закону», – сказав представник української спільноти у Палаті депутатів.

Однак, на його думку, цього недостатньо для того, щоб складні заходи, передбачені урядовою програмою, застосовувалися справедливо і сумлінно, враховуючи, що голосу розуму все важче достукатися до публічної арени, а популістські голоси звучать все голосніше. Ось чому політики повинні детально і переконливо пояснити громадянам Румунії заходи, які будуть вжиті. Населення повинно отримувати на постійній основі і в першочерговому порядку всі необхідні роз'яснення, щоб воно розуміло, що ці заходи просто неминучі. Заходи з відновлення економіки повинні бути чітко представлені, а політики повинні переконливо продемонструвати свою готовність знайти найкращі рішення.

Микола-Мирослав Петрецький також вважає, що абсолютним пріоритетним напрямком діяльності уряду має бути скорочення витрат, а заходи «бюджетної дієти», ощадливості державних інституцій, скорочення марнотратних витрат мають бути в центрі уваги виконавчої влади.

«Довіра наших громадян до здатності політичного класу знаходити збалансовані та справедливі рішення спільних проблем нашої країни та її населення з часом значно зменшилася. Саме з цього треба починати. З чесного і відповідального відновлення цієї довіри. Довгострокова втрата цієї довіри може привести Румунію до політичного та економічного банкрутства в довгостроковій перспективі», – підсумував голова СУР.

facebook.com/miroslavpetretchi

Ігри, пісні, традиції: Тіміська філія СУР дарує дітям радість

Початок літніх канікул став чудовою нагодою для українських громад Тіміської філії Союзу українців Румунії (СУР) організувати цілу низку яскравих заходів для дітей. У кількох населених пунктах місцеві осередки СУР підготували культурно-розважальні події, які поєднали творчість, ігри, добрий настрій і зміцнення громади.

Першими до святкування долучилися жителі села Крічова, де голова місцевої організації Василь Шандор разом з комітетом організували для дітей зустріч біля Українського будинку культури. Малечу чекали ігри на свіжому повітрі, солодощі та дружня атмосфера – усе для того, щоб подарувати їм радісний початок канікул.

Наступною стала організація СУР у Петроаса Маре. Тут 27 червня відбулася зворушлива акція «Скрина зі спогадами», присвячена як дітям, так і дорослим. У затишному залі Будинку культури учасники поринули у теплі спогади про шлях українців із Марамурешу до Банату, переглядаючи архівні фото, ділячись історіями та передаючи молодому

поколінню важливі цінності та традиції. Не забули й про малюків: для них підготували мультфільми, танці, інтерактивні ігри та частування.

«Наш обов'язок – бути мостом між поколіннями, зберігати ідентичність у мінливому світі.

Дякуємо провodu Тіміської філії СУР за підтримку», – зазначила голова організації у Петроаса-Маре Маріана Кубаш.

Святкову атмосферу продовжила місцева

організація СУР у селі Драгомірешть, яка провела ініціативу «День радості» для трьох десятків дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Під керівництвом голови Марії Бежери відбулися майстер-класи з малювання, ліплення, виготовлення повітряних кульок, перегляд мультфільмів і навіть виступи самих дітей, що викликало захоплення у батьків.

Програма була спрямована на розвиток творчості, командного духу та активне залучення громади до освітнього процесу. І, звісно, кожна дитина отримала порцію радості, усмішок та незабутніх вражень.

Серія літніх заходів, ініційована та профінансована Тіміською філією СУР, вкотре доводить, що підтримка дітей – це інвестиція у майбутнє. Союз українців Румунії з відповідальністю і теплом дбає про збереження ідентичності, згуртованість громад та щасливе дитинство. Адже саме в турботі й увазі народжується довіра, спільність і надія на краще.

www.uur.ro

15 липня – День хрещення Київської Русі – України

Щорічно 15 липня українці зі всього світу відзначають День хрещення Русі, на честь найважливішої релігійної події в історії українського народу. У церквах у це свято відбуваються богослужіння на честь князя Володимира Великого. Утвердження християнства на Русі – тривалий складний процес, що розтягнувся у часі на багато століть, пройшовши кілька важливих стадій спонтанного проникнення християнських ідей і цінностей до язичницького середовища, боротьби християнства та інших світових релігій за сфери впливу, проголошення християнства державною релігією Київської Русі, протистояння язичницького суспільства новій ідеології.

До князювання Володимира (978–1015), київські князі, починаючи з Аскольда, часто або самі ставали християнами, або були лояльними до християнства. За правління князя Ігоря (912–945), як свідчить літописна згадка, датована 944 роком, на Подолі в Києві була церква Святого Пророка Іллі. Дружина Ігоря – княгиня Ольга (945–969) – близь-

ко 957 року прийняла хрещення в Константинополі. Але визначальним як для подальшої долі та ідентичності Церкви на цих землях, так і для державотворення Київської Русі стало саме прийняття християнства східного обряду як державної релігії у 988 році внуком князя Ігоря і княгині Ольги – Володимиром Великим.

Хоча, відповідно до літопису Нестора, князь посилав своїх посланців до представників різних релігій, його вибір зупинився саме на християнській. Таке рішення не було випадковим. Окрім релігійних мотивів, важливу роль у прийнятті християнства відіграла політична та культурологічна доцільність такого кроку, адже християнство в тогочасному цивілізованому просторі відігравало визначальну роль. Прийняття християнської релігії забезпечило князю Володимирові та його державі моральний престиж, надавало їй легітимного статусу серед інших країн і змінило ставлення їхніх правителів до Русі.

Великий князь Володимир Святославович був охрещений влітку 988 року й одружився з Анною.

Наприкінці літа він зі своєю новою дружиною повернувся до Києва і наказав усім прийняти нову віру. Хрещення киян, за літописом, відбувалося на р. Почайні, притоці Дніпра. Після офіційного хрещення киян у 988 р. християнство стало державною релігією Київської Русі. Християнізація Русі йшла поступово за водними шляхами: спершу її прийняли більші осередки, пізніше провінція. Не всюди цей процес відбувався без опору, як у Києві. Головний опір чинили служители поганського культу – «волхви», вплив яких на південних землях Русі був незначний. Натомість на півночі у Новгороді, Суздалі, Білоозер'ї вони підбурювали населення до відкритих виступів проти християнських священників. Ще довго співіснували між собою деякі елементи поганської віри, переважно обрядів, із християнством (так зване двовір'я).

Для унормування церковного життя у своїй державі Володимир видав Устав, призначивши десятину на утримання церкви, та визначив права духовенства. Таким чином Володимир намагався дати структурне оформлення новій релігії, подібне до візантійського. На чолі церкви стояв київський митрополит. У великих містах перебували єпископи, які вирішували всі церковні справи своїх єпархій. Митрополити та єпископи володіли землями, селами й містами. Церква мала власні військо, суд і законодавство. Першим митрополитом, про якого існує згадка в писаних джерелах, був грек Теодіт.

З прийняттям християнства на Русі поширилася писемність. Володимир закладав школи, будував церкви спершу в Києві, а згодом і в інших містах.

Хрещення Русі було, безсумнівно, вдалим політичним рішенням князя Володимира. По-перше, він таки зумів об'єднати всі руські землі під своєю одноосібною владою. По-друге, прийняття християнства дозволило зміцнити зв'язки Київської Русі з іншими країнами. Також християнство збагатило культурне надбання стародавньої Русі, сприяло розвитку писемності та мистецтва.

Інформація з відкритих джерел

Купальські обряди в Полянах: живі традиції української молоді

У понеділок, 7 липня 2025 року, у селі Поляни Марамурського повіту відбувся культурний захід «Обряди та вірування на Свято Купала», організований місцевою організацією Союзу українців Румунії. Подія об'єднала молодь української громади навколо давніх традицій, які досі залишаються живими.

Згідно з народною традицією, учасники плели вінки з пижма, після чого віднесли їх до української православної церкви Поляни №1, де з повагою поклали на хоругви та хрести. Цей символічний жест став вираженням вдячності до предків та пошани до рідної культури і прагнення зберегти її для майбутніх поколінь.

Свято Івана Купала, або Драгайка, як його ще називають, збігається з Різдом Святого Івана Хрестителя, яке в українській традиції щороку відзначається 7 липня. З давніх-давен цей день супроводжується віруваннями в силу освяченої води та молитви, що здатні захистити врожай від негоди, шкідників і посухи.

Особливим моментом святкування стало проведення Процесії та Освячення Царини - старовинного аграрного обряду, в якому взяли участь

віряни обох парафій села (Поляни №1 і Поляни №2), духовенство та молодь. Священники Адріан Вішован і Іван Курак провели освячення поля, благословивши його знаком Святого Хреста. Звучали паломницькі пісні, щирі молитви за родючість землі й Божу опіку.

www.uur.ro

З 6 по 8 липня Сату-Марська філія Союзу українців Румунії спільно з Повітовим музеєм Сату-Маре організували у селі Мікула дитячий табір «Юний митець» для наймолодших членів місцевої української громади. Протягом трьох днів діти занурилися у світ творчості, спілкування й нових вражень.

Творчість, глина і малювання: мистецький табір для дітей у Мікулі

У дружній атмосфері учасники табору взяли участь у серії майстер-класів. Перший день, 6 липня, був присвячений роботі з глиною: під керівництвом майстрині Крістіни Бусуйок та вчительки Адріани Бежери Горват діти ознайомилися з мистецтвом ліплення та створювали власні вироби.

Наступні дні були не менш насиченими. 7 липня відбувся майстер-клас із малювання, а 8 липня – з розпису на полотні під наглядом художниці Андреї Денуц та Елізабети Талпош. Завдяки творчим заняттям, рольовим іграм та командній роботі діти навчилися

виражати свої емоції, мрії та думки, а також розвинули свої навички комунікації та співпраці. Окрім мистецької програми, на малечу чекали смачні сюрпризи: морозиво, кавуни, піца та освіжаючі напої.

Заключний день табору завершився виставкою дитячих робіт і врученням дипломів усім учасникам за їхню творчість, активність та натхнення.

Цей табір став яскравим прикладом того, як культурні ініціативи сприяють збереженню української ідентичності, зміцненню громади та формуванню в дітей почуття приналежності до рідної культури. Союз українців Румунії вкотре створив простір, де діти можуть вільно творити, вчитися та радіти дитинству.

www.uur.ro

«Вечір українських пісень» у Кривому

8 липня 2025 року в селі Кривий Марамурського повіту, в приміщенні місцевої організації Союзу українців Румунії (СУР) відбувся культурний захід «Вечір українських пісень». Подія була присвячена дітям та популяризації української мови, музики й традицій серед молодого покоління.

Організаторами виступили заступник голови СУР та очільник місцевої організації Іван Рекало, а також секретар організації пані Адріана Рекало. Захід об'єднав дітей громади навколо спільної мети - підтримки української культурної ідентичності.

У теплій і невимушеній атмосфері діти з ентузіазмом виконували народні пісні, демонструючи любов до рідної мови та пісенної спадщини. Особливо запам'ятався виступ юної Ілінки Аги, яка вразила присутніх чуттєвим голосом і щирим виконанням.

Наприкінці всі учасники отримали невеличке частування, що стало приємним фіналом вечора, сповненого радості, пісень і спільності.

Такі ініціативи не лише зміцнюють зв'язки усередині громади, а й виховують повагу до національної культури змалечку, передаючи цінності через музику, щирі емоції та живу традицію.

www.uur.ro

Фольклорна спадщина українців Румунії ожила в Бухаресті

У суботу, 14 червня, на території Національного музею села ім. Дмитрія Густі в Бухаресті пройшов другий фестиваль «Фольклор українців Румунії» – масштабна культурна подія, організована Союзом українців Румунії за фінансової підтримки Міністерства культури. Захід став яскравим свідченням духовного багатства української спільноти та важливості збереження культурної спадщини.

Фестиваль, що входить до переліку понад 400 щорічних культурно-освітніх і наукових заходів СУР, поєднав дві ключові складові української ідентичності – автентичне фольклорне мистецтво та народні ремесла. Учасники мали змогу насолодитися фольклорною програмою, а також ознайомитися з виробами майстрів – носіїв традицій, що передаються з покоління в покоління.

У заході взяли участь поважні гості: голова СУР, депутат Микола-Мирослав Петрецький, заступниця державного секретаря Міністерства культури Ірина Санда Марін Кажал, заступник державного секретаря Міністерства внутрішніх справ Румунії Петро Бледя, директорка Національного музею села ім. Дмитрія Густі Юлія Балач, представники проводу СУР, члени української спільноти, митці, майстри та шанувальники традиційної культури.

У своїх промовах учасники наголосили на ролі цього фестивалю не лише для української меншини, а й для румунського суспільства загалом, оскільки подібні події сприяють пізнанню, поширенню та утвердженню культурної спадщини національних спільнот.

Голова СУР Микола-Мирослав Петрецький особливо відзначив постійну підтримку з боку румунської держави, без якої просування культури національних меншин було б неможливим.

«Інституційне визнання цінності української громади супроводжується конкретними діями: інвестиціями у збереження, розвиток і передачу культурних надбань наступним поколінням», – сказав він.

Микола-Мирослав Петрецький зазначив, що важливу роль у цьому процесі відіграють самі члени української спільноти – ті, хто через мистецтво, педагогіку чи громадську активність прищеплює молоді повагу до коріння. Він також наголосив на особливій ролі організацій, що входять до Ради національних меншин, які є опорою у збереженні ідентичності в сучасному суспільстві.

Організатори висловили щире подяку партнерам – Міністерству культури та Національному музею села, адміністративній команді СУР, артистам, народним майстрам і всім учасникам, чия підтримка зробила фестиваль справжнім святом української культури в самому серці столиці Румунії.

Василь КАПТАРУ

Інтелектуальні баталії: шаховий турнір серед українців у Вишівській Красній

У неділю, 22 червня, в селі Вишівська Красна Марамурського повіту у приміщенні місцевої організації Союзу українців Румунії відбувся шаховий турнір, який об'єднав шанувальників інтелектуального дозвілля в атмосфері доброзичливого суперництва та щирого спілкування.

Організатором турніру виступив секретар місцевої організації СУР Крістіан Бежера. У ньому також взяли участь голова організації Георгій Мочернак і член бюро Георгій Бойчук.

Турнір мав на меті заохотити розвиток логічного мислення, концентрації та інтелектуальної активності серед членів громади, об'єднаних спільною культурною традицією. Від перших ходів до завершення змагань у залі панувала атмосфера зацікавленості, чес-

ної гри та доброзичливості. Учасники продемонстрували не лише стратегічні навички, а й щирі радість від можливості долучитися до події, яка збагачує як розум, так і душу.

Шахи посідають особливе місце в культурно-спортивному житті української громади в Румунії. Це більше, ніж гра – це своєрідна школа мислення, інструмент виховання наполегливості, терпіння та аналітичного підходу, що передається з покоління в покоління. Проведення турніру стало яскравим свідченням того, як інтелектуальні традиції можуть об'єднувати громаду, залучати молодь і дорос-

лих до спільної справи та зміцнювати культурну єдність.

Організатори щиро подякували всім учасникам за активну участь, серйозне ставлення та дотримання принципів чесної гри. Турнір ще раз підтвердив, що шахи залишаються не лише інтелектуальним змаганням, а й потужним засобом зміцнення соціальних зв'язків, символом поваги до інтелекту, культури та спільних цінностей громади.

www.uur.ro

28-й Міжетнічний фестиваль «Співжиття» відбувся 22 червня у селі Негостина Сучавського повіту, зібравши понад 400 учасників і глядачів. Традиційний культурний захід, покликаний підкреслити цінність мирного співіснування етнічних спільнот, розпочався святковою ходою – парадом фольклорних колективів, які урочисто пройшлися центральною вулицею села.

У святковій програмі фестивалю взяли участь 11 фольклорних колективів, які пред-

28-й Фестиваль «Співжиття» об'єднав представників різних національностей у Негостині

ставили українську, польську, ромську та німецьку національні меншини. Свої творчі виступи подарували глядачам ансамбль «Червона калина» з Негостини (хореограф Олександр Букі), ансамбль «Козачок» із Балківців (керівник Петро Шойман), вокальний колектив «Негостинські голо-

си» (координаторка Антонета Крайнічук), ансамбль «Мала Поляна» з Пояни Мікулуй (координаторка Агнешка Полячек), вокальний ансамбль «Полонинка» з Палтіну (керівник Ілля Саучук), ансамбль «Весна» з Ботошан (керівниця Клаудія Семчук), ансамбль «Буковинська ружа» з Мілішівців (хореографія Габрієла Песеїле), а також колективи «Фрідріх Шварц» із Сучави та «Стежарул/Дуб» із Кажвани під керівництвом Юліана Чоту.

Урочисте відкриття фестивалю розпочалося із привітального слова голови Сучавської філії Союзу українців Румунії Іллі Саучука. У своєму виступі він підкреслив важливість тих прав і можливостей, які надає румунська держава національним меншинам для збереження мови, культури, традицій та ідентичності.

Початок святкових урочистостей був благословенний молитвою, яку виголосив отець Данієль Петрашук. Після цього з вітальними словами до учасників звер-

нулися офіційні гості заходу: Камелія Даміан, субпрефект Сучавського повіту, Юліан-Петру Кідеша, мер Балківців, Віктор Григорчук, заступник голови Ясської філії СУР, Антонія Марія Георгіу, голова Німецького форуму Буковин, та Агнешка Полячек, представниця Союзу поляків Румунії.

Серед почесних учасників були також члени повітового комітету СУР – Нікуліна Клапон, Христина Кідеша, Микола Чокан, Бриндуша Писларь, а також місцевий радник СУР Петро Шойман.

Фестиваль «Співжиття» був започаткований у 1994 році в Меріцеї з ініціативи покійного Миколи Курелюка, колишнього директора Будинку культури. З 2001 року фестиваль набув статусу мандрівного й проходив у різних населених пунктах, де проживають представники національних меншин: Бродина, Ульма, Сірет, Негостина, Палтіну, Кирлібаба та Сучава.

Організаторами цього річного заходу виступили Сучавська філія Союзу українців Румунії у співпраці з мерією Балківців та місцевою організацією СУР у Негостині.

www.uur.ro

«Українська бджілка»: у Теліці відбувся Фестиваль меду

21 червня 2025 року мальовнича галявина в Долині Млинів, що поблизу села Теліца Тульчанського повіту, стала місцем проведення Фестивалю меду «Українська бджілка». Захід був організований Тульчанською філією Союзу українців Румунії за сприяння місцевої організації СУР у Теліці. Координацію фестивалю забезпечили голова Тульчанської філії СУР Лучіка Герман та голова місцевої організації Йон Нікіта, завдяки злагодженій роботі яких захід пройшов на високому рівні.

Фестиваль мав на меті не лише вшанування традицій бджолярства, а й підтримку місцевих пасічників та поширення знань серед дітей і молоді про роль бджіл в екосистемі. У центрі уваги – збереження давніх ремесел, пошана до природи й популяризація здорового способу життя. Атмосфера заходу поєднала свято в громаді, пізнавальну програму та культурну спадщину.

Участь у події взяли представники місцевої адміністрації: мер с. Фрекецеї Маріан Найман, який висловив щирі слова вдячності організаторам, а також заступник мера Дан Ілуце разом з адміністративною командою, що забезпечила логістичну підтримку

заходу. З вітальним словом також виступили Лучіка Герман та Йон Нікіта, які підкреслили важливість єдності громади та збереження українських традицій.

День пройшов в атмосфері радості та веселощів. Перед глядачами виступили вокальні колективи місцевих організацій СУР у населених пунктах Кілія-Веке, Пардіна,

Летя, Теліца, Муригьол, Фінтина-Маре та Чукурова. Особливим моментом свята став виступ ансамблю «Мелягурь доброджене» з Фрекецеї, який подарував присутнім не менш запальні ритми та автентичний фольклор Добруджі.

Фестиваль меду «Українська бджілка» перетворився на яскраве свято традицій, природи та національної ідентичності. День, наповнений піснями, барвами та щирими усмішками, став прикладом того, як українська спільнота в Румунії вмів шанувати свою історію та передавати здобутки матеріальної та нематеріальної культури прийдешнім поколінням.

www.uur.ro

«ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ»

25 червня 2025 року, коли вечір уже лагідно обіймав Бухарест своїм липовим ароматом, у стінах Культурного центру імені Міхая Емінеску зібралися ті, хто вірить у силу слова, силу пам'яті й силу серця. У теплій, майже святковій атмосфері відбулася презентація книги Михайла Гафії Трайсти «Герої не вмирають», виданої за підтримки Союзу українців Румунії. Подія, організована за сприяння літературної студії «Клуб прози» Бухарестської філії Спільноти письменників Румунії, перетворилася на щемку й водночас величну мить зустрічі з тими, хто відійшов у вічність, залишивши по собі тишу, в якій говорить лише пам'ять.

Презентоване видання – це не просто книга. Це духовна лампада, яка горить на спомин про 155 українських письменників, журналістів, поетів, літописців сучасності, що загинули на фронтах жорстокої й несправедливої війни, розв'язаної Росією проти України. Вони пішли, але лишилися – у слові, у вірші, у тих зболілих рядках, де кров стирає чорнило, а героїка проростає з розпуки. «Це не просто портрети. Це – обличчя епохи. Це – лики сучасних Лесь Українок і Василів Стусів, що несуть на своїх плечах наш біль і наше світло», – наголосив у своєму вступному слові модератор вечора, голова бухарестської філії СПР, знаний румунський письменник Аурел Марія Барос.

Одним із найбільш зворушливих моментів заходу стали виступи почесних гостей. З глибоким душевним трепетом до присутніх звернувся голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький. Його слова прозвучали як маніфест совісті: «Це не просто війна Росії проти України. Це – війна проти світу, проти людства і людяності, проти самої ідеї гідності. І коли падає український письменник – ми втрачаємо цілий храм слова. Але ми також бачимо, що цей храм залишається навіки у серцях, у пам'яті, в новому світовому усвідомленні».

Депутат також наголосив, що Союз українців Румунії від перших днів повномасштабного вторгнення Росії розгорнув без-

прецедентну кампанію підтримки українського народу: від гуманітарної допомоги, збору коштів, організації доставки в Україну ліків та одягу, до надання прихистку тисячам переселенців. СУР став не просто інституцією, а променем надії.

Цю думку розвинув у своєму виступі молодий публіцист Фабіан Попович, який представив не лише аналітичну глибину, а й живе свідчення волонтерської роботи. Його голос був наповнений хвилювання, коли він згадував, як особисто зустрічав перші автобуси з українськими жінками та дітьми на румунсько-українському кордоні: «Ми не питали, звідки вони, але чули – з Києва, Харкова, Херсона... Ми бачили в них нашу історію, наших предків, нашу кров. Кожна людина, кожна дитина, якій ми допомогли – це перемога над злом. І це назавжди залишиться в пам'яті кожного з нас».

Серед промовців був й отець-письменник Корнелій Ірод, чий виступ був ніби молитвою, розмірковуванням про невидимий фронт – духовний: «Ми маємо не лише право, а й обов'язок свідчити світові, що зло не може мати останнє слово. А слово мученика, особливо письменника, є словом пророчим. Ці люди, імена, яких вписані в книгу, є святими нашого часу. Вони вписані в Книгу Життя.»

І відомий румунський поет і прозаїк Траян Кірікуце зворушив присутніх своїм виступом: «Коли гине поет – тремтить небо. А коли про нього хтось пише – небо починає

співати. Книга Михайла Гафії Трайсти – це спів правди, спів болю, спів гідності».

Автор книги Михайло Гафія Трайста розповів присутнім, що збирав ці історії як зерна сліз, обережно та з благоговінням. Він говорив не про смерть, а про вічність, яка народжується, коли слово стає свідком, а свідок – літописцем: «Їхні голоси не змовкли. Вони звучать у нашій мові, у нашій пам'яті, у нашій відповідальності. Герої не вмирають – бо вони вже живуть у кожному, хто не забув», – сказав автор.

На завершення вечора прозвучали пісні на слова Михайла Гафії Трайсти у виконанні Траяна Кірікуце та співачки Лії-Марії Йонеску. Їхні голоси злетіли під склепіння залу, мов птахи, що несуть тризуб у дзьобі й повертають надію.

«Герої не вмирають» – це не просто книга, це літературний пантеон. Це дзвін душі та прояв морального зобов'язання перед минулим, яке включає в себе вшанування пам'яті загиблих, збереження історії та недопущення повторення трагедій.

Степан К.Д. ТРАЙСТА

Глава МЗС Оана Цою представила Румунію на Конференції з питань відновлення України

10-11 липня 2025 року Міністерка закордонних справ Оана Цою взяла участь у Конференції з питань відновлення України, організованій у Римі урядами Італії та України. Головною метою конференції було представити міжнародні плани та інвестиції в реконструкцію, реформування та модернізацію України.

Послання очільниці зовнішньополітичного відомства було чітким: Румунія має всі можливості зробити значний внесок у відбудову України через свої інституції та бізнес-середовище завдяки глибокому знанню регіону, своєму географічному положенню, швидкому розвитку енергетичної та логістичної інфраструктури, а також безпеці, яку надає присутність НАТО в Чорноморському регіоні. Останніми роками Румунія стала для України важливим хабом для гуманітарної допомоги і транзиту експортованої продукції – перевага, яка має бути закріплена на етапі відбудови.

Основна увага була зосереджена на визначенні того, як румунський приватний сектор може взяти активну участь у процесі реконструкції, а також на потенційних спільних інвестиціях двох країн та ЄС для адаптації транспортної, логістичної, енергетичної та цифрової інфраструктури на кордоні. Було наголошено, що румунські компанії можуть зробити свій внесок у таких стратегічних сферах, як енергетика, ядерна енергетика, будівництво, оборонна промисловість, технології та кібербезпека, а також у сфері охорони здоров'я та підтримки дітей.

Міністерка закордонних справ Румунії виступила на сесії «Шлях України до ЄС: досягнення, виклики та перспективи», присвяченій поєднанню зусиль з відбудови України з її вступом до ЄС. У своєму виступі Оана Цою підтвердила відданість Румунії інтеграції України та Республіки Молдова до Європейського Союзу – меті, чітко визначеній у Плані дій нового уряду Румунії, а також у нещодавніх зустрічах Президента Румунії. Міністерка зазначила, що це не просто політична мета, а стратегічна інвестиція в безпеку, стабільність та процвітання Румунії, оскільки це шлях до того, щоб румунська економіка сприймалася як безпечна для інвестицій та з доступом до нових ринків та сусідніх країн.

Глава МЗС наголосила на необхідності збереження бачення регіональної взаємопов'язаності в процесі реконструкції, яке б включало Республіку Молдова, а також сполучення з Чорним морем серед цілей реконструкції. У цьому контексті вона згадала про значні інвестиції у розвиток порту Констанца як логістичного хабу, подвоєння кількості пунктів пропуску через румунсько-український кордон, а також про плани розвитку дорожнього сполучення шляхом будівництва автомагістралей, що з'єднують регіон із рештою Європи.

Таким чином, Румунія здійснює цілеспрямовані інвестиції в економічний розвиток Чорноморського регіону та зміцнення логістичної інфраструктури, заходи, що мають стратегічне значення також у сфері оборони східного флангу НАТО. Водночас Міністерка закордонних справ підтвердила готовність Румунії надавати допомогу Україні з урахуванням досвіду, набутого румунською стороною в процесі вступу до Європейського Союзу, а також повідомила про призначення Міхая Журке спеціальним представником Румунії з питань відновлення України.

На полях конференції Оана Цою провела зустріч з Віцепрем'єр-міністеркою з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольгою Стефанішиною. Під час зустрічі очільниця МЗС висловила тверду та незмінну підтримку України з боку Румунії та підтвердила активну взаємодію з метою підняття двосторонніх відносин до рівня стратегічного партнерства.

Своєю чергою Ольга Стефанішина привітала румунську колегу з призначенням на посаду. «Ми вдячні за допомогу, яку надає Румунія з початку повномасштабного вторгнення, а також за підтримку як нашої держави на шляху членства в ЄС, так і процесу розширення Євросоюзу. Ми налаштовані і надалі розбудовувати та поглиблювати нашу продуктивну співпрацю, та дуже цінуємо досвід Румунії на шляху європейської інтеграції», – зазначила віцепрем'єрка.

Оана Цою висловила відданість Румунії просуванню європейської інтеграції України, в тому числі у сфері прав людини та прав осіб, які належать до національних меншин. «Ми мали чесний і конструктивний підхід до теми захисту прав осіб, які належать до румунської меншини, як найкращого способу просування нашого двостороннього діалогу з дуже конкретних питань», – зазначила вона.

Ольга Стефанішина поінформувала свою колегу про хід переговорного процесу щодо вступу України до ЄС та наголосила на важливості якнайшвидшого ухвалення рішення про відкриття першого переговорного Кластеру з Україною та Молдовою.

Глава румунського зовнішньополітичного відомства запевнила у відданій підтримці з боку Румунії якнайшвидшого початку переговорів з Україною та Республікою Молдова в межах першого Кластеру «Основи процесу вступу до ЄС». «Важливо зберегти імпульс у процесі вступу до ЄС з обома партнерами», – наголосила Оана Цою.

У межах зустрічі сторони обмінялися думками щодо покращення зв'язків між бізнесом Румунії та України, сприяння румунським інвестиціям у відбудову України. Також обговорили важливість якнайшвидшого ухвалення 18-го пакету санкцій Євросоюзу проти росії, присвятили увагу можливостям для активізації економічних

зв'язків, зокрема між представниками бізнесу. У цьому контексті, Оана Цою відзначила, що Румунія приділяє особливу увагу розбудові прикордонної інфраструктури та транскордонній співпраці між країнами. «Україна зацікавлена у реалізації спільних проєктів», – підкреслила Ольга Стефанішина, відзначивши, що сподівається на допомогу Румунії у залученні європейського фінансування у такі проєкти.

У свою чергу Оана Цою висловила сподівання на подальший розвиток партнерства між державами, наголосивши на важливості практичного виміру інтеграції України до ЄС.

Василь КАПТАРУ

Анастасія ТРИФОНОВА

Надія на життя

*Анастасія ТРИФОНОВА, 14 років**Місто Кілія, Одеська область.**Захоплюється літературою та музичним мистецтвом. Пише прозу та поезії на різні теми.**Бере участь у міжнародних мистецьких конкурсах. Так, у Україно-італійському конкурсі „Primavare“ (2024 р.) за роботу НАДІЯ НА ЖИТТЯ отримала премію Гран-при.*

У цей день хвилювання та радість охоплювали усіх випускників. Молодь ретельно готувалась до випускного балу, а матусі приводили до ладу святкове вбрання, щоб допомогти своїм дітям. Усі вони мали сподівання на майбутнє та щасливе життя.

Молоді люди гуляли до самого сходу сонця, співали пісні, водили танок. Це був лише початок теплого літа. Часом сум охоплював душі нещодавніх школярів. Дитинство пролетіло так швидко, тепер настав час для дорослого життя. Вони сміливо дивилися вперед, насолоджуючись кожним моментом цього дня, бо невдовзі на них чекало напружене навчання, важка праця.

Виснажені мешканці невеликого села полягали спати, але не встигли півні оголосити початок нового дня, як вся земля почала тремтіти від сильних ударів та поштовхів.

– Боже, що це таке коїться?! – перелякано сказала жінка, виходячи на подвір'я.

Ніхто не розумів, що відбувалось. Спалахи освітлювали небо яскравим полум'ям. По вулиці пробіг хлопчик Яків, оголошуючи страшну новину.

– Почалася війна! Люди, на нас напали німці! Почалася війна! – кричав він голосно, оголошуючи про небезпеку.

– Прокидайтеся та виходьте, потрібна допомога! – кричав хлопчик, скликаючи усіх.

– Йосипе, прокидайся! – зі сльозами на очах будила жінка свого чоловіка.

Перелякані діти швидко прибігли до батьківської кімнати.

– Матінко, що трапилося? – запитала найстарша дочка Марійка, гойдаючи новонародженого брата Іванка.

– Війна, доню, – не вірячи своїм словам, тихо відповіла мати.

Батько пішов до сільської ради, щоб дізнатися про те, що відбувається, залишивши сім'ю удома.

Неподалік села була розгорнута військова частина, де проводили навчання для новобранців. Сирени загули і всі загони швидко виїхали на укріплення. Без подальшого плану дій вони одразу встали в оборону. Але людей катастрофічно бракувало. Було вже багато пораниених, яких відправляли до місцевої лікарні. Дуже швидко лікарня була

переповнена, не вистачало лікарів та медикаментів.

До дому повернувся батько і розповів усе, про що зміг дізнатися. Взявши синів, він пішов заряджати мисливську свою зброю. Мати почала збиратися до лікарні.

– Я теж піду, буду допомагати! – сказала Марія.

– Гелено, будь з Іваном, ми скоро повернемося, – сказала жінка, залишаючи семирічну доньку саму удома.

До лікарні було далеко. Ранок ледь почався, але вже безліч жінок бігли, збиваючись з ніг, щоб встигнути на допомогу.

Чоловіки із рушниць та стріляли по ворожим літакам. Крізь шум і дим було чути лише відчайдушні крики бою. Була лише єдина ціль: вистояти.

Ворог почав кидати бомби на будинки, знищуючи усе живе. До лікарні надходило все більше й більше постраждалих, яким була потрібна допомога. Крики, плач та страждання розносилися по всьому селищу. Поранені, ті, хто залишалися на межі життя та смерті, змішались у натовпі людей перед лікарнею, благаючи про допомогу.

Марія бігала між рядами ліжок, допомагаючи лікарю, розмовляла із пораниеними, підтримувала їх.

– Гелено, що ти тут робиш?! – здивувалася дівчина, побачивши молодшу сестру та

братика. Не дочекавшись відповіді дівчинки, вона усадила дітей у куток і побігла допомагати постраждалим. Залишатися у дома самою було дуже страшно, тому весь шлях дівчинка пробігала слідом за матір'ю і сестрою.

– Швидше, тут багато пораниених! – сказав боець, який приніс товариша на своїх плечах.

– Марійко, підійти сюди, я не встигаю! – попросив лікар дівчину.

Багрянні калюжі були усюди... Поранений втратив багато крові, і, щоб хоч не надовго затримати її безперервний потік, дівчина затиснула місця поранень.

– Швидше, йому в край потрібна допомога! – благала дівчина лікаря.

– Марія? – слабким голосом запитав юнак.

– Андрію, це ти? – почувши голос коханого, на очах Марійки виступили сльози і вона припала до його грудей.

– Якщо я помру, знай.. я завжди кохав тільки тебе, – його голос слабшав.

– Мені холодно, – наостаннє сказав Андрій, тримаючи руку дівчини.

– Лікарю, зробіть що-небудь! – благала дівчина.

Лікар підійшов до хлопця і взяв його за руку.

– Занадто пізно, я вже нічим не зможу допомогти, – тихо сказав старий чоловік з товстими окулярами на очах, з жалем дивлячись на молодих людей, які щиро кохали один одного.

– Ні! Ні! Ні! – ноги дівчини підкосились. Вона не могла повірити в те, що її коханого більше немає. Він помирає на її очах, а вона нічого не могла зробити.

Раптом хтось сказав: «Чути гул літаків!»

Усіх пораниених винесли на вулицю, де вже прибув віз з новим персоналом. Як тільки вони відбігли, лікарня спалахнула пекельним вогнем. З її стін чулися крики людей, які не встигли вибігти.

– Гелено, Маріє! – побачивши дочок, мати розцілювала своїх дітей.

– Яке щастя, ви живі! – раділа жінка.

– Мамо, Андрій загинув, – розтираючи сльози по очах, сказала дівчина.

– Боже, він же такий молодий, – з болем сказала жінка обіймаючи дітей.

(Продовження на 11 стор.)

Голова СУР засудив ракетно-дроновий удар по Чернівеччині

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький засудив російську атаку ракетами та дронами по Чернівцях та Чернівецькій області. «Як представник української меншини та депутат Парламенту Румунії хочу висловити своє глибоке обурення та сум у зв'язку зі злочинним ударом, здійсненим на світанку 12 липня по Чернівцях, місту, що має глибоке історичне та символічне значення як для українців, так і для румунів, особливо для чисельної румунської громади, яка там проживає», – написав він у своєму Facebook.

Микола-Мирослав Петрецький зазначив, що повітряні удари, завдані Російською Федерацією з використанням Шахедів і щонайменше однієї ракети, призвели, за офіційною інформацією, до загибелі двох цивільних осіб у віці 26 та 43 роки і поранення ще 14 мирних жителів, з яких чотири у важкому стані. Були пошкоджені будинки, магазини, адміністративні

будівлі та автомобілі. Пожежі залишили глибокі шрами на мирному і тихому місті.

За словами голови СУР «це ще один доказ

культурами, регіон, де румуни, українці, євреї та інші громади гармонійно живуть разом протягом багатьох поколінь. Кожна атака на це місто є атакою на нашу спільну спадщину», – наголосив Микола-Мирослав Петрецький.

Висловлюю свою повну солідарність з родинами загиблих, з жителями Чернівецької області, українцями та румунами, які стали свідками цього варварського акту, – написав він.

«Як представник української спільноти в Румунії і як громадянин ЄС, я завжди буду поруч з українським народом у цей час страждань», – пообіцяв голова СУР, вкотре наголосивши на необхідності підтримувати Україну політично, фінансово, економічно, гуманітарно, військово та дипломатично.

«Демократичний світ не повинен зводити до таких ударів!», – підсумував Микола-Мирослав Петрецький.

facebook.com/miroslavpetretchi
Фото: ДСНС Буковини

того, що московський режим продовжує націлюватися на пам'ять міст, повсякденний мир, невинних людей, а не лише на військову інфраструктуру чи стратегічні об'єкти».

«Чернівці – це не просто географічна точка, це місце колективної пам'яті, міст між

Анастасія ТРИФОНОВА

Надія на життя

(Початок на 10 стор.)

– Ідемо до дому, батько вже чекає на нас.
– Я залишусь тут, їм потрібна моя допомога, – відповіла Марія та обійняла сім'ю на прощання.

Мати зрозуміла, що її не змусити, але й прийняти це рішення було важко.

– Гелено, пішли, – сказала вона та потягнула дочку у зворотній бік. Палаюча лікарня, як і Марія, зникли за пилиною диму.

Коли вони дісталися дому, не пам'ятаючи як, на них чекали батько з синами, та усі разом зайшли до хати.

Під вечір почувся гучні постріли. Гелена визирнула з вікна своєї кімнати та побачила німецьких солдатів, які, вибиваючи двері, ломилися до сусідів. Вони виштовхнули усіх з хати на вулицю і розстріляли на місці.

– Тату, німці! – прошепотіла донька, гасячи світло.

– Ідіть на задній двір, – сказав чоловік своїй сім'ї.

Перелякана дівчинка у паніці схопила з колиски Іванка та побігла у підвал. Це було єдине укриття.

– Дай мені гвинтівку, – сказав батько, досвідчений мисливець, старшому сину.

– Вони ще далеко. Ідіть через заднє подвір'я, може вони не помітять вас.

Не встиг він домовитися, як до їх хати увірвалися фашисти. Вони почали стріляти по людях з жажливим тваринним реготом, спостерігаючи, як ті гинуть. Постріли лунали так часто, що крім них вже не було чути нічого. Але поступово все стихло.

– Настала ніч, залишимося тут! – сказав один німець.

Перелякана, змучена та втомлена дівчинка швидко заснула на підлозі вологого підвалу, притискаючи до себе маленького братика.

Коли прокинулася у горлі пересохло. Від голоду у Гелени паморочилась голова. Вона не знала, скільки минуло часу. У підвалі було дуже темно та холодно. Маленький Іванко спав. Доторкнувшись до його обличчя, дівчинка відчула, що він був зовсім холодний, проте пульс його тихо бився, чіпляючись за тонкі ниточки життя. Тепло та їжа – єдине, що потрібно було для малюка. Підвівшись на ноги, Гелена змайструвала гніздечко з соломи та непотрібних шматків тканин, що пролежали тут роками. Перекидаючи Івана у ліжко, вона почала зігрівати хлопчика в обіймах свого тендітного тіла.

Минула година, дві... І, о Боже, яке щастя, він відкрив очі! Великі блакитні оченята почали кидатись з одного кута в інший у пошуках мами, але він так і не знайшов її.

Настав вечір. Ворожі солдати повернули-

ся знов. Вони влаштували справжній бенкет, відзначаючи свою першу перемогу. Після третьої пляшки горілки, по хаті роздався голосний храп. В той час, як діти в підвалі, про яких вони навіть не здогадувались, мучилися від голоду.

Їсти було зовсім нічого. Малюк почав плакати, але сестра закривала йому рота рукою, аби тільки їх не почули. У неї не було навіть молока, щоб напоїти його. Вона вже жаліла, що сховалась сюди. Але раптом у дальньому куту Гелена побачила діжку, накриту тканиною. Підійшовши ближче, вона помітила, що діжка наповнена зерном. Дівчинка взяла жменьку зерна та почала його їсти. Давлячись вона ковтала зерно, щоб обдурити голодну смерть. Піднявши голову Іванка, Гелена давала йому пережоване зерно.

– Їж, мій маленький, їж, – говорила сестра до брата.

Вічно ховатись у цьому місці було неможливо. Рано чи пізно німці знайдуть їх. Треба тікати, тікати якомога далі.

Гелена пов'язала на грудях хустину, в середину якої поклала маленького Іванка. Відкрила льох, прислухаючись до кожного звуку, Гелена вийшла на вулицю. За весь цей час вона нарешті вдихнула свіже повітря, яке заповнило її груди і обвіювало густе, руське волосся, сплетене у косу.

У домі не горіло світло, але повний місяць освічував бризки крові, які розтікались по білосніжних стінах. Гелена здогадалася, що це кров її рідних. Дівчинка не знала, що у той роковий вечір батько на колінах благав вбити лише його і залишити живими дітей та дружину.

(Далі буде)

Поет, що живе крізь час: у Клузь-Напоці вшавали пам'ять Максима Рильського

Захід «130 років від народження поета Максима Тадейовича Рильського» відбувся 14 червня на факультеті слов'янських мов Університету імені Бабеш-Бояї, відділі української мови та літератури, який є багаторічним партнером постійного організатора та фінансового спонсора – Союзу українців Румунії. Творчість Максима Рильського (1895-1964) – поезії, переклади, публіцистику – вивчають через її виняткову цінність для української літератури та культури. Його поезія вирізняється «глибиною думки, красою форми та багатством тем», а сам Рильський є визначним майстром слова, перекладачем та інтелектуалом.

Розпочалася подія гімнами Румунії та України, після чого голова Клузької філії СУР Іван Гербіл надав слово студентці 3 курсу Андреї Цудік. Свою роботу румунською «Життя та творчість Максима Рильського» вона розпо-

чала словами: «Присвятивши понад півстоліття свого життя українській літературі, Максим Рильський залишив по собі багату й різноманітну літературну спадщину, що постала на основі класичної літератури та українського фольклору.» Після опису сім'ї та юнацьких років життя, студентка звернула увагу на перші успішні поетичні спроби молодого творця, його приналежність до руху неокласиків, «члени якого зазнали переслідувань з боку офіційної критики за декаданс і невтручання в проблеми соціалістичного життя». Після арешту і допитів на початку 30-их, відчувачи загрозу життю, Рильський творить сумнівної якості поезії, що відповідають запитам того часу. За оду, присвячену Сталіну, його у 1943 році нагороджують Державною премією СРСР. Тим не менше нагляд і тиски не зникають. «З одного боку, радянська критика звинувачувала його у відсутності ідей, а з іншого – діаспора дорікала йому за брак патріотизму», – зазначила доповідачка. Лірика Рильського зазнала своєрідного розквіту в другому і третьому періоді його творчості: повоєнний період та період зменшення політичних гонінь після смерті радянського диктатора Сталіна. У підсумку дівчина зазна-

чала: «Хоча за умов тоталітарного режиму його творчість зазнала певного ідеологічного спотворення, Максим Рильський залишається в історії української літератури як поет краси й людяності, як справжній майстер довершеної поетичної форми».

Свою роботу «Максим Рильський – класик української літератури 20 століття» студентка 2 курсу Анастасія Федурян розпочала відомим віршем Рильського «Мова» (1956), який став символом культурного та національного самоствердження українців у часи політичної відлиги у 60-і роки. Доповідачка, оглядаючи всю поетичну спадщину Рильського, нагадала про переломний етап в його творчості, який припадає на період одразу по арешту 1931 р. Тоді Максим Тадейович «проголосив активне сприйняття радянської дійсності, завдяки чому він єдиний з неокласиків урятувався від сталінського терору і був зарахований до числа офіційних радянських поетів». Студентка наголосила: «Його творчість поділилась на два річища – офіційне та ліричне, в останньому йому вдавалося створити незалежні від політики, суто мистецькі твори, які пережили його.» Та все таки, на її думку, вартими уваги

є патріотична лірика Рильського періоду Другої світової війни та повоєнні твори, в яких відображається настрої та напрямки періоду певного культурного відродження – так званої «відлиги». На завершення дівчина підкреслила: «Багатогранна спадщина видатного поета, майстра художнього перекладу, літературного критика, літературознавця і фольклориста піднесла сучасне українське письменство на вершини світової класики.»

Документальний фільм із серії «Гра долі» про М.Т. Рильського доповнив портрет митця цікавими деталями з його дитинства, оточення, першого знайомства та довічної закоханості у майбутню дружину. «Майбутній доктор філологічних наук, перекладач із 30 мов, учений-енциклопедист, академік основний вантаж освіти виніс самотужки,» – було наголошено там. Також йшлося про важкі випробування радянських часів: у 30-ті роки та у повоєнний пе-

ріод, коли Рильського оголосили «буржуазним націоналістом» і почали вилучати його твори із бібліотек та шкільних підручників. Нелегка життєва дорога, лихоліття відобразилися на його роботі і підірвали здоров'я поета, який, тим не менше, продовжував працювати до кінця життя, незважаючи на важку хворобу, що завдавала постійних страждань.

«Особливості лірики Максима Рильського» була тема доповіді доктора-лектора української філології Міхаєли Гербіл, яку вона розпочала переліком творчого здобутку митця: «Максим Рильський видрукував за своє життя 35 книжок поезії, з яких 31 книжка лірики і 4 книжки ліро-епічних поем. Крім того, він переклав із 13 мов понад чверть мільйона рядків поезії; автор кількох книжок статей, редактор незчисленної кількості різних поетичних та етнографічних видань». Далі викладачка наголосила на тому, що Рильський «увійшов у світ ліричної творчості життєлюбом, закоханим у всі прояви життя, з його головними скарбами любови, краси і волі». До багатого переліку мотивів його творів відносять любов до природи рідного краю та її злитність із людиною у пейзажній ранній ліриці, любов до Батьківщини та тему ролі митця у житті суспільства, яка стає одним із лейтмотивів його

творчості. Ставлення до рідної мови було важливим аспектом цієї проблеми. «Особливе місце в українській поезії займає інтимна лірика Максима Рильського. Весь спектр почуттів: від зародження кохання до глибокої і сильної любові – знайшли своє художнє втілення у його віршах,» – додала доповідачка. Завершуючи виступ Міхаєла Гербіл зазначила: «У 20х роках М. Рильський сказав про себе: «Сучасність заговорила». Його поезія справді була завжди актуальною, найкращі її зразки зберігають свою сучасність і сьогодні, коли Україна, яку він так любив, переживає новий етап свого національного відродження».

Найкращим підтвердженням майстерності слова та римування на літературних заходах стає художнє зачитування творів чи уривків. Першою життєствердний ліричний вірш «Молюсь і вірю» зачитала Міхаєла Гербіл. Далі вірш «Спасибі», присвячений хліборобам, та короткий його опис зачитала Тетяна Захарова із Харкова.

(Продовження на 13 стор.)

Ольга СЕНИШИН

У Галаці відзначили Всесвітній день біженців

У понеділок, 23 червня 2025 року, Галацька філія Союзу українців Румунії, у співпраці з Галацьким відділенням ПРООН та Червоним Хрестом, організувала спеціальний захід до Всесвітнього дня біженців. Подія відбулася в парку Кароля й зібрала членів української громади та представників місцевої спільноти.

Метою заходу було сприяння солідарності, інклюзивності та взаємній повазі, зокрема до людей, які були змушені залишити свої домівки через війну. Організатори прагнули підвищити обізнаність про становище біженців, підтримати інтеграцію українських переселенців у соціальне й культурне життя міста, а також заохотити міжкультурний обмін і зміцнення соціальної згуртованості.

У програмі заходу прозвучали виступи

вокального колективу «Ясниця» та дітей і молоді української громади, які виконали традиційні пісні, вірші й танцювальні номе-

ри. Окрім музичної частини, були також створені інформаційні пункти, де учасники могли отримати корисну інформацію про права біженців і доступні послуги в місті.

Захід пройшов у теплій, приязній атмосфері, демонструючи щире зацікавлення громади в питаннях інтеграції та підтримки. Подія засвідчила важливість міжкультурного діалогу та спільних зусиль у подоланні викликів сьогодення.

Від імені Галацької філії СУР участь у заході взяла пані Ольга Чернієнко – координаторка вокального гурту «Ясниця».

Союз українців Румунії щиро дякує всім партнерам та учасникам за підтримку цієї ініціативи, яка стала свідченням єдності, різноманіття та взаєморозуміння в громаді.

www.uur.ro

У Бухаресті вже всьоме відбулися Дні української культури

Бухарестська філія Союзу українців Румунії вже всьоме організувала Дні української культури – традиційний захід, покликаний популяризувати українське мистецтво, літературу та національні цінності в умовах сучасних викликів.

Свято розпочалося з виконання державних гімнів Румунії та України. Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять жертв російської агресії проти України – цей жест став емоційним акцентом на солідарності з українським народом.

Із вступним словом виступив голова Бухарестської філії СУР, письменник Михайло Гафія Трайста. Він також зачитав офіційне привітання голови Союзу українців Румунії, депутата Парламенту Миколи-Мирослава Петрецького, та наголосив на важливості збереження й поширення української культури як духовного щита в умовах війни.

Очільник європейських українських молодіжних організацій Фабіан Попович у своєму зверненні підкреслив потребу у системній популяризації української культурної спадщини на міжнародному рівні.

Центральною частиною програми став круглий стіл, у межах якого були представлені дві наукові доповіді. Фабіан Попович, студент факультету журналістики, презентував авторське дослідження «Українська культура – основоположна цивілізація, а не гілка», у якому розглянув культурну самобутність українського народу в історичному та сучасному контекстах.

Другу доповідь – «Формування української національної свідомості» – представив кандидат філологічних наук, публіцист і культурний діяч Михайло Гафія Трайста.

Фінальним акордом заходу стало музично-поетичне дійство, яке модерувала Ліза-Марія Йонеску. У ньому взяли участь поети Інґрід Андрада Маран, Тудорел Чоботару, Богдан Костюк та Михайло Гафія Трайста, подарувавши присутнім щирі емоції та глибокі образи, вкорінені у традиції та сучасність українського слова.

www.uur.ro

Поет, що живе крізь час: у Клуж-Напоці вшанували пам'ять Максима Рильського

(Закінчення. Початок на 12 стор.)

Чудові зразки любовної лірики автора прочитували Тетяна Ширяєва із Дніпра (юнацький вірш «Моїй Леонорі»), Олена Пономарьова із Харкова («Яблука стиглі, яблука червоні»), Галина Котова із Херсона («Моя царівна»), а також інші. Наші постійні гості Любов Крючковенко зачитала «Біжать отари», Діана Міловідова – «Несіть Богам дари», Лідія Гливіч – «На білу гречку впали роси» тощо. Присутні на зустрічі стали його учасниками, зачитавши найвідоміші зразки сонетної й пейзажної лірики, ранні та зрілі твори Рильського. Відчувалося як ніжні описи зачаровують слухачів, а мелодика і ритм поезій переносять до чудового періоду шкільного навчання, до милих нашим серцям місць дитинства і юності. Це незабутнє враження від правдиво майстерних ліричних творів М.Т.Рильського підкреслило його приналежність до когорти найкращих представників української літератури.

♦ Е Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Т Е Й ♦

Юрій ЯРМИШ

Стара історія

Мати Дика Качка знесла навесні синюваті яєчка. Сталося так, що їй треба було відлучитися від гнізда.

Коли Дика Качка повернулася, у гнізді, крім її яєчок, з'явилося іще одне – велике.

Дика Качка не засумувала. Навпаки. Вона навіть зраділа. Це була вчена Дика Качка. Вона сказала своєму чоловікові Дикому Селезню:

– Я певна, з цього яєчка виросте білий Лебідь. Колись уже таке було. Я сама чула. Про це навіть у старовинній книжці є!

І справді.

З яєчок Дикої Качки вилупилися сіренькі каченята, а з великого – синок з довгою шиєю.

Батьки відразу назвали його Лебедятком і годували цього синка краще за інших.

Усі каченята хапають зелену ряску та жучків-черв'ячків, а воно чекає, доки перед ним щось смачне покладуть.

Качата наввипередки від зорі по озеру плавають, а Лебедятко відпочиває. Боїться зморитись, захекатись.

Літають каченята з озера до луку. А наше Лебедятко іде собі переваги-ваги, угору й не дивиться.

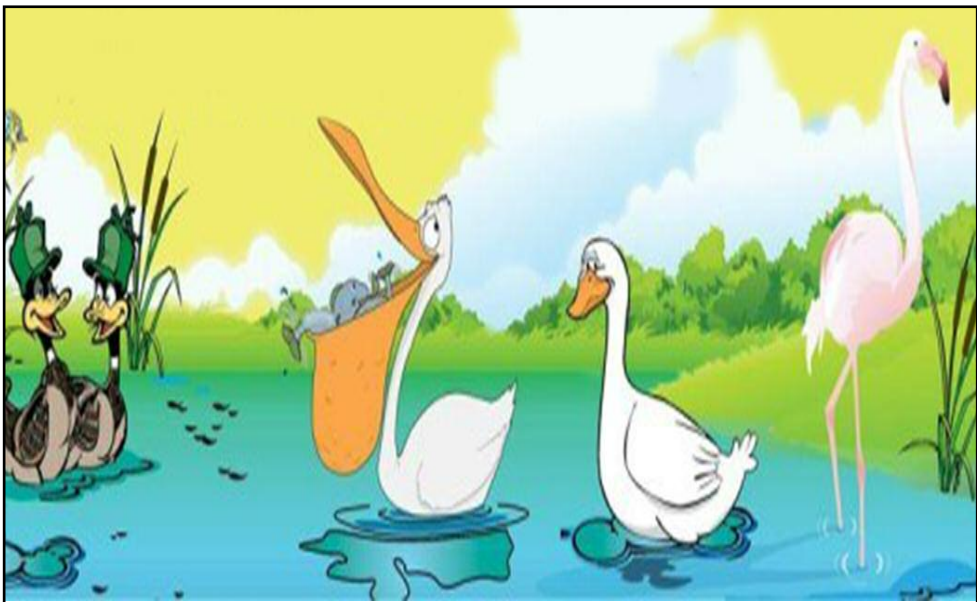
– Не лети, дорогий, – турбуються батьки. – Пір'ячко розгубиш.

До осені вирости качата – веселі всі, дружні.

– Час, час нам летіти, – кричуть. – У теплі місця мандрувати. Братику, піднімайся з нами!

А братик ні з місця. Дивляться на нього батьки – власним очам не вірять: росли-кохали Лебедя, а виріс жирний ледащо Гусак...

Такий ледащо, що й їжі шукати сам не хоче, і плавати не бажає, і літати не вміє. І взагалі не розуміє, навіщо він на білому світі живе.

Вікторія БОНДАРЕНКО

ПОРІЧКИ
ДЛЯ МАРІЧКИ

Ми збираємо порічки

Для маленької Марічки.

Дві – у кошик, сім – до рота.

Отака наша робота.

Коли виросте Марічка,
Сама піде по порічки,
Буде в кошик накладати
І усіх нас пригощати.

Виявляється, що...

• найважче гніздо у хижого птаха орлана-білохвоста. Важить воно, як легковий автомобіль – більше тонни!

• найбільший і найважчий птах на Землі – африканський страус. Він важить, як маленьке слонення – 80-100 кг, зріст – до 2.5 м. А щоб зварити яйце страуса, потрібно дві години.

• найменший із птахів – колібри-бджілка. Його довжина – майже як сірникова коробочка – 5,7 см, а вага – як півчайної ложки вівсяних пластівців – 1.6 г. Колібри може літати задом наперед і вбік, при цьому робить до 80 змахів крильми за секунду

• найшвидше б'ється серце канарейки – 1000 ударів за хвилину (для порівняння, у людини – 75 ударів)

• найдовший дзьоб у пелікана – 51 см

• найвище з усіх птахів піднімаються орли – 7 500 м

Чи знаєш ти, що...

• качки і гуси не бояться морозів. Вони витримують температуру до -110 С, хоча такої температури на Землі немає;

• в Новій Зеландії живе пташка, що не має ні крил, ні хвоста, це – ківі;

• фламінго мають рожевий колір тому, що споживають водорості, в яких багато речовини каротиноїду;

• яструб має такий хороший зір, що бачить мишу з відстані кілометра.

♦ С М О Р І Ж К А Д Л Я Д І Т Е Й ♦

МОЛИТВА ДИТИНИ

*ГОСПОДИ, я до Тебе ручки зношу
і здоров'я в тебе прошу
для мами, для тата, для цілої родини.
Послухай, ІСУСЕ, малої дитини.*

ЩО ВАМ ХОЧЕ СКАЗАТИ ВАША УЛЮБЛЕНИЦЯ

Кішка, чи кіт, відчуває в господарстві свого захисника. Кошача мова — це не тільки засіб спілкування, це й складна система символів, але деякі з них піддаються розшифруванню.

Отже, якщо кішка, чи кіт...

Треться головою об ноги, руки — хоче, щоб її приголубили, висловлює свою любов до господаря.

Якщо нашорошила вуха — виражає зацікавленість.

Якщо вуха притисла назад — застерігає.

Якщо вуха притисла, а хвіст сховала, — чогось боїться.

Розширені зрачки можуть означати зацікавлення, а інколи й страх.

Хвіст «трубою», а очі приплюснені, — кішка спокійна і задоволена життям.

Мурликає — хоче привернути увагу господаря, відчуває задоволення.

Шипить, вурчить — висловлює велике незадоволення.

Нявкає — розмовляє з господарем, хоче привернути до себе увагу.

Чистить кігті, дряпає підлогу, або предмети, — привертає до себе увагу.

Шерсть сторчма, хребет вигнутий — починає войовничі дії, готується до захисту.

Часто махає кінчиком хвоста — знак зацікавлення.

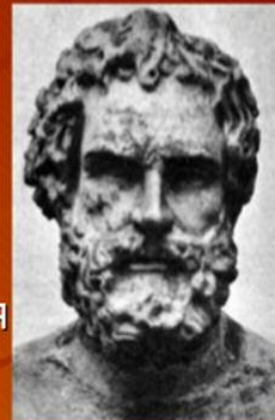
Б'є хвостом по боках — настороженість.

А взагалі у кожної кішки своя мова, і треба уважно спостерігати за своєю вихованкою. Інколи її мова буває зрозумілою лише господареві. Але є риси характеру, які властиві усім кішкам. Це їхній індивідуалізм і агресивність. Вони не люблять чужих у домі, не йдуть на контакт з незнайомими людьми. Це особливо характерно для старих кішок. Кішка більше прив'язана до оселі, ніж до господаря.

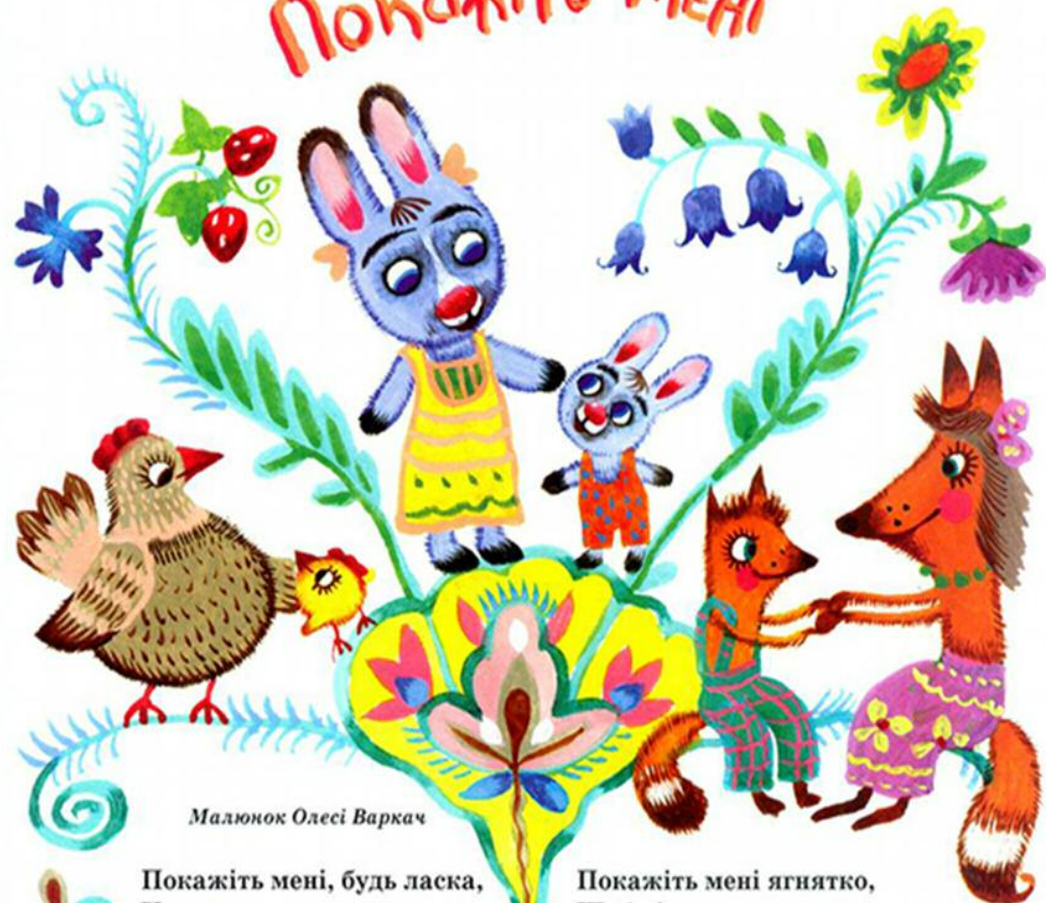
Траплялося, коли сім'я переїжджала в новий дім, але кішка там жити не забажала і пішла жити в старий дім, пройшовши десятки кілометрів.

Фалес Мілетський

♦ Фалеса вважають першим грецьким астрономом. Він передбачив сонячне затемнення (28 травня 585 до н. е.). Йому належить заслуга у визначенні часу сонцестояння і рівнодення, у встановленні тривалості року в 365 днів, відкриття факту руху Сонця відносно зірок. У наш час іменем Фалеса названо кратер на видимій стороні Місяця.

Покажіть мені

Покажіть мені, будь ласка,
Хоч однеє мішенятко,
Щоб його в котячу школу
Послав мишиний татко.
Покажіть мені ту мушку,
Що на батькове бажання
Відала її матуся
Павукам на виховання.
Покажіть мені зайчиху
Чи у лісі, чи у гаї,
Щоб зайча своє в науку
Відала хортячий зграї.
Покажіть мені голубку,
Щоб казала до дитяти:
— Хай тебе, голубенятко,
Яструби навчать літати.

Покажіть мені ягнятко,
Щоб пішло з намови мами
В ліс виховуватись разом
У гурті одним з вовками.
Покажіть мені ту квочку,
Що курчат своїх послала
До лисиці, щоб лисиця
Їх на розум наставляла.
Хоч одну назвіть, щоб знав я,
Звірину таку жорстоку, —
Я вам буду посилати
Поздоровлення щороку.

Йован Йованович-Змай

Переклала з сербської
Оксана Сенатович

Українки в Румунії створили інтерактивну книгу, якій немає аналогів у світі

Українки Юлія Скороход та Олена Авак'янц створили в Румунії першу інтерактивну книгу-розмальовку «Пригоди Олівера у часі», яка оперативно оновлюється в цифровому форматі. Вона поєднує елементи гри, навчання та творчості, дозволяючи дітям не лише розфарбовувати ілюстрації, а й взаємодіяти з реальними історичними фактами, які постійно доповнюються новим контентом. Окрім цього, за успішне виконання завдань читачі отримують реальні подарунки. Книга доступна трьома мовами і наразі не має світових аналогів. Про її зміст та особливості ми поспілкувалися з авторкою Юлією Скороход.

Створена Юлією Скороход та Оленою Авак'янц, книга розповідає про Олівера – допитливого юного мандрівника, який подорожує вісьмома ключовими історичними епохами. Кожен розділ подає навчальний матеріал у яскравій, зрозумілій та захопливій формі, адаптованій для дитячого сприйняття.

«Це інтерактивна книга-розмальовка на перший погляд, але, скануючи QR-код, можна потрапити в книгу, яка оживає. Вона створена за технологією фліпбуку. У книзі розповідається про вісім історичних епох – від ери динозаврів і Стародавнього Єгипту до Середньовіччя та Нового часу. Ця книга унікальна тим, що може оновлюватися в реальному часі. Завдяки цій технології кожної суботи на фліпбуку з'являється карта пошуку скарбів, де діти можуть розв'язувати різноманітні головоломки та отримувати реальні подарунки», – розповіла авторка Юлія Скороход.

Загалом на створення книги «Пригоди Олівера у часі» знадобилося сім місяців. Вона доступна українською, румунською та англійською мовами й підтримується на будь-якому цифровому носії – телефоні, планшеті, ноутбучі тощо. Усього передбачено не менше ніж 50 ігор, кожна з яких містить історичний факт, взятий із матеріалів реального музею.

«Ця книга унікальна також тим, що вона зацікавлює дітей, які не люблять читати або не охоче цікавляться історичними подіями. Наприклад, у мене є дитина, яка тільки почала вивчати історію в школі, і їй це не сподобалось. Тому хотілося створити щось таке, щоб дітям змалечку, адже наша книга розрахована на дітей від п'яти до дев'яти років, було цікаво знайомитися з історією. Щоб це спонукало їх до допитливості. Наприклад, побачивши маску фараона, дитина захоче дізнатися, де вона знаходиться, що це за артефакт, які історії з ним пов'язані», – розповіла Юлія Скороход.

Книгу вперше презентували в березні на Болонській виставці. За словами пані Юлії, авторки оновили всі карти та додали інтерактивні віджети, які рухаються: при натисканні на них діти зможуть почути, як гарчали динозаври, або дізнатися захопливі історії, пов'язані з Клеопатрою, Тутанхамоном, Христофором Колумбом та іншими.

«Наразі ми надрукували книгу як зразок, щоб показати людям, що вона вже існує. Щоб продемонструвати різним видавництвам, що таке фліпбук, і що саме наша книга – це ноу-хау. Такого ще не було, і в жодному магазині вона поки що не продається. Зараз ми лише шукаємо контракти з видавництвами або дистриб'юторами», – каже авторка Юлія Скороход.

На сьогодні проект має п'ять спонсорів. Як подарунки за виконані завдання діти щотижня отримують солодощі від української фабрики «Вацак», повітряні кульки, ваучери на знижку 50% до арт-студії, де можна малювати піском, а також подарункові сертифікати на масажні послуги.

Матеріал створений за участю CFI, Agence française de développement médias, як частина Hub Bucharest Project за підтримки Міністерства закордонних справ Франції.

Авторка: **Аліна ОКОЛОТ**
Фото: **Олена АВАК'ЯНЦ**

Участь представниці СУР у Констанці в заходах із підтримки інтеграції біженців

У четвер, 10 липня 2025 року, секретар Представництва Союзу українців Румунії в Констанці Доріна Попеску взяла участь у заходах спеціального проекту покращення умов проживання та інтеграції біженців в місцеві громади. Зустрічі відбулися за ініціативи Префектури повіту Констанца.

Проект, розроблений та впроваджений Префектом повіту Констанца у співпраці з інституційними партнерами, мав на меті посилення координації та взаємодії між органами влади та громадськими структурами в процесі інтеграції іноземців, зокрема біженців з України, вимушених покинути свої домівки через війну.

Серед основних етапів проекту – створення фокус-груп (Focus Group Discussion) та місцевих оперативних робочих груп (Local Task Force), які мають сприяти впровадженню ефективних моделей співпраці у сфері інтеграції.

Подія 10 липня проходила у формі тренінгу для фахівців, які працюють з іноземцями. Учасники навчальної сесії ознайомилися із сучасними методами подолання стереотипів, концепцією Рамки CARE та принципами формування відкритих громад.

До участі в заходах були залучені представники місцевих органів влади, децентралізованих установ, а також представники впливових неурядових організацій, зокрема World Vision, JRS, Асоціація Novapolis, Центр RO-UA Констанца та Центр громадських ресурсів.

Участь секретаря Представництва СУР сприяла не лише підвищенню фахового рівня персоналу організації в питаннях реалізації проектів та програм, а й налагодженню партнерських зв'язків із місцевими інституціями, що займаються підтримкою та інтеграцією українських біженців у румунське суспільство.

www.uur.ro

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ:

Головний редактор – **Василь КАПТАРУ**

Іван КОВАЧ

Редактори – **Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ** та **Роман ПЕТРАШУК**

Комп'ютерний набір – **Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ**

Техноредагування – **Роман ПЕТРАШУК**

Друкарня «RCR PRINT» Бухарест, Румунія; ISSN 1223-8988 Adresa redakției:

Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15,

Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: vilne.slovo@uur.ro/ Адреса сайту СУР: www.uur.ro

**Наклад фінансований
Союзом українців Румунії**

В С

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.